

Til:

EL GVO Gruppe for virksomhets- og økonomistyring

Dato: 29.01.2021

Saksnr.: 2020/11590 GAUTFRO

Virksomhetsrapportering Per T3/20 - Svar fra MED

Ledelsesvurdering Medisinsk fakultet – T3/Årsrapport 2020

Fakultetet endte 2020 regnskapet helt i henhold til prognosene pr. 15. desember rapporteringen og det vises derfor her til den omfattende rapportering i ledelsesrapport og økonomirapport pr. 15. desember.

Stortinget besluttet i desember '20 å fjerne gaveforsterkningsordningen. Dette rammer vårt fakultet hardt og spesielt for vårt institutt; Klinisk medisin, har dette dramatiske økonomiske konsekvenser, som redegjort for blant annet i rapporteringen 15. desember. Vi ønsker å presisere at ved bortfall av gaveforsterkningsordningen mister også instituttet et betydelig konkurransefortrinn ovenfor sykehuset i kappløpet om de mange forskningsprosjektenes tilhørighet.

I tillegg ønsker vi å gjøre oppmerksom på utestående gaveforsterkning for perioden fram til 31.12.20, Her viser det seg at Klinmed har flere titalls millioner i forventede gaveforsterkningsmidler som NFR ikke har kunnet innfri.

Års rapportering – 2020

Til års rapporteringen vedlegges følgende dokumenter i henhold til bestillingen i sak 2020/11590:

- Økonomirapportering
- Rapportering av forlengelser av rekrutteringsstillinger
- Rapportering om gjennomføring av utdanninger
- Rapportering av klager og avvik på læringsmiljøet
- Rapportering om verdensledende miljø. Human Immunology - Institutt for klinisk medisin

Det medisinske fakultet

Kontoradr.: Sogn Arena, Klaus Torgårds vei 3,
2. et., 0372 Oslo

Telefon: 22 84 53 00

Telefaks: 22 84 53 01

postmottak@medisin.uio.no

www.med.uio.no

Med hilsen

Ivar Prydz Gladhaug
Dekan

Unn-Hilde Grasmø Wendler
Fakultetsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Gaute Frøisland
, *gaute.froisland@medisin.uio.no*

Økonomirapport – Det medisinske fakultet - T3 2020

Innledning

I arbeidet med langtidsplanen for 2021 – 2025, med rapportering den 15. desember, la fakultetet til grunn et akkumulert mindreforbruk på 88,1 MNOK ved utgang 2020.

Resultatet ble et akkumulert mindreforbruk på 89,6 MNOK. Det innebærer dermed ingen isolert virkning på MED sin langtidsplan, som vi leverte 15. desember og vi viser derfor til den rapporteringen her.

Vedlagt er regnskapet slik det ble med noen kommentarer:

Basisvirksomhet

Beløp i mill. kr	Årsregnskap 2019	Årsregnskap 2020
Inntekter	-808	-824
Personalkostnader	664	688
Driftskostnader	210	195
Investeringer	60	34
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	126	94
Nettobidrag	-97	-88
Prosjektavslutning	-2	-8
Isolert mer-/mindreforbruk	28	-3
Overført fra i fjor	-114	-87
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-87	-90

- Vi sparte driftskostnaderi nivå 15- 20 MNOK som følge av Covid-19. I tillegg ble investeringer lavere enn planlagt og forskjøvet som en følge av pandemien.
- MED har de siste årene redusert sitt akkumulert mindreforbruk fra ca. 120 MNOK til nå ca. 89 MNOK ved årsslutt 2020. Dette tilsvarer ca. 11% av et års bevilgning. Midlene er i all hovedsak knyttet til utsatt aktivitet og forpliktelser som er inngått uten ny framtidig finansiering. Helt konkrete og udiskutable slike økonomiske øremerkinger og avsetninger pr. 31.12.20 er:
 - World leading center, Human Immunology hos Klinmed hvor ubrukte midler pr. 31.12.20 er på -10,5 MNOK (ubenyttet pr. 31.12)
 - Egenfinansiert toppforsk støtte (fra fakultetet) uten ny finansiering til tre utvalgte prosjekter på til sammen 48 MNOK i løpet av perioden 2018 – 2024. Dette ble

besluttet av fakultetsstyret høsten 2017- og pr. 31.12.20 gjenstår det å tilføre 29 MNOK av fakultetets egenfinansiering her. I vår plan gjøres dette med like beløp over de neste 4 årene, men vil måtte avpasses i forhold til framdriften i prosjektene

Andre større økonomiske bindinger som MED har pr. 31.12.20 er:

- Utsatt aktivitet på vårt senter NCMM
- Inngåtte forpliktelser på anleggsmidler hvor finansiering er tilført, men utstyr ikke mottatt
- Mottatt penger til øremerket aktivitet som ikke er utført pr. 31.12. som eks. vis Livsvitenskap og forskningssatsninger; som SERTA (Health Brain Ageing Centre),
- Øvrige ikke brukte tildelte øremerkede midler (hvor ny finansiering ikke kommer), eksempler her er driftsmidler til forskere (gitt siste år)

Vurdering av økonomisk situasjon – bevilgnings (basis) økonomien

Vi ser nå at ABE-kuttene og rammekuttene som fra 2015 og fram til og med 2020 for MED utgjør totalt 177 MNOK (se tabell 2), har gjort det krevende å opprettholde en økonomisk balanse i langtids perioden. Selv om Covid-19 isolert på kort sikt førte til en bedret økonomisk situasjon enn planlagt i 2020, så traff beslutningen om bortfall av gaveforsterkningsordningen oss hardt med betydelig negativ innvirkning, spesielt for vårt største institutt; Klinisk medisin. I tabellen under er MED sine samlede ABE- og rammekutt fra 2015 og fram til i dag oppsummert:

Tabell 2: ABE og Rammekutt - MED

ABE og rammekutt MED						
Tall i mill kr.	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt
ABE	7,1	15,6	21,6	27	30,6	101,9
Rammekutt	0	14,7	14,7	18,4	27,3	75,1
Totalt	7,1	30,3	36,3	45,4	57,9	177

MED merker nå, at særlig det siste rammekuttet er krevende å absorbere.

Den eksternt finansierte virksomheten

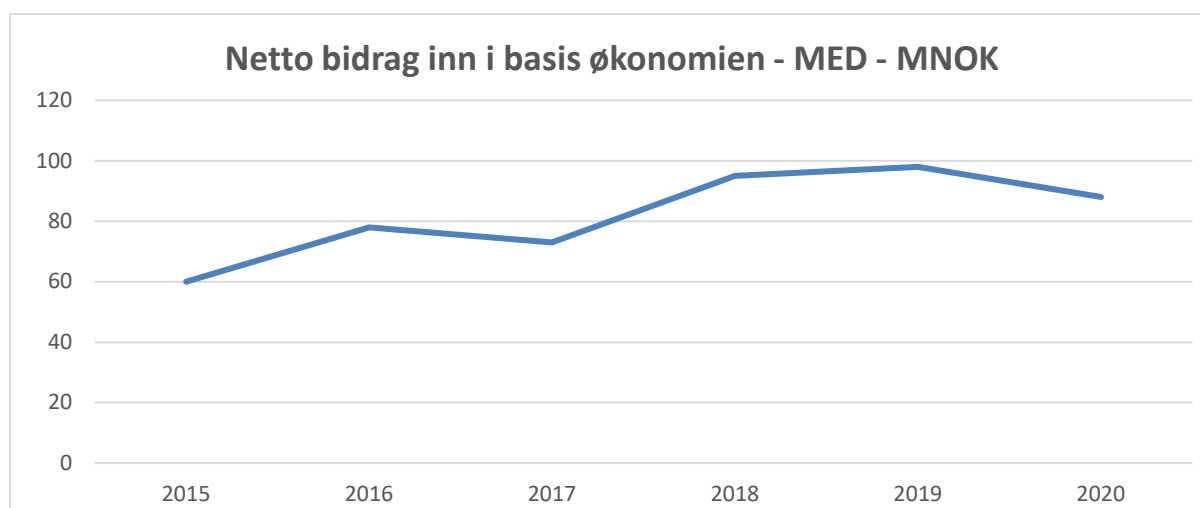
Beløp i mill. kr	Årsregnskap 2019	Årsregnskap 2020
Inntekter	-602	-661
Personalkostnader	319	338
Driftskostnader	136	110
Investeringer	10	12
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-137	-202
Nettobidrag	97	90
Prosjektavslutning	2	8
Isolert mer-/mindreforbruk	-38	-103
Overført fra i fjor	-219	-258
Saldo	-257	-362

Som det fremgår av saldoen, som for den eksternt finansierte del av virksomheten i sin helhet representerer en forhåndsfinansiering fra de eksterne finansieringskildene, ser vi at graden forhåndsfinansieringen er høy. Det henger sammen med økt prosjektinngang. I tillegg er MED sine eksterne finansieringskilder tidlig ute med sin finansiering, blant annet EU og private gavegivere.

Norsk Forskingsråd, NFR, har igangsatt pilotarbeid for i større grad finansiere prosjektene etter framdrift. Vi forventer derfor at denne saldoen vil gå noe ned når dette kommer i gang.

En helt avgjørende faktor for at MED fram til nå har klart å absorbere ABE- og rammekutt som er summert opp i tabell 2, er at nettobidrag fra eksternt finansierte virksomhet har økt kraftig i perioden. Dette illustreres i tabell 3:

Tabell 3; Utvikling eksternt finansierte virksomhet MED

Total økonomien MED

<i>Beløp i mill. kr</i>	Årsregnskap 2019	Årsregnskap 2020
Inntekter	-1410	-1485
Personalkostnader	983	1026
Driftskostnader	346	305
Investeringer	70	46
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-11	-108
Nettobidrag	1	2
Prosjektavslutning	0	0
Isolert mer-/mindreforbruk	-11	-106
Overført fra i fjor	-333	-345
Saldo	-344	-451

Som tabellen viser så utgjør nå MED sine totale inntekter nær 1,5 milliarder.

Oppsummering

Stortinget besluttet rett før jul og fjerne gaveforsterkningsordningen. Dette rammer vårt fakultet hardt og spesielt for vårt institutt; Klinisk medisin har dette dramatiske økonomiske konsekvenser, som redegjort for blant annet i rapporteringen 15. desember.

Vi ønsker et spesielt fokus på ikke mottatt gaveforsterkning for perioden fram til 31.12.20, hvor Klinmed alene har flere titalls millioner utestående i gaveforsterkningsmidler fra NFR.

Medisinsk fakultet har laget en stram finansiell plan for 2021 – 2025. Som redegjort for i rapporteringen av langtidsplanen 15. desember går summen av de fem enhetenes enkeltvise langtidsplaner over i et merforbruk i perioden og det er spesielt institutt for klinisk medisin som etter bortfall av gaveforsterkningsordningen går over i et stort merforbruk i langtidsperioden.

Fakultetet vil følge dette nøye og er forberedt på å gjøre eventuelle tiltak og disposisjoner for å unngå et slikt akkumulert merforbruk.

Vi fokuserer spesielt på å etablere en omforent forståelse av våre forpliktelser framover og på å avstemme aktivitet og finansiering for til enhver tid å sikre framtidig økonomisk balanse i langtidsplanen. Fakultetet vil arbeide videre med risiko og usikkerhetsanalyser av virksomheten generelt og økonomien spesielt for hele tiden å ha et omforent bilde av dette i styringen av fakultetet.

Rapportering om forlengelse rekrutteringsstillinger som følge av COVID-19

1. Oversikt over innvilgede/søkte forlengelser MED

I tabellen under har vi summert forlengelser for PhD og PostDoc på det medisinske fakultet p.t., som følge av COVID-19.

Finansieringskilde	Innvilgede forlengelser		Søknader i prosess	
	Antall ansatte	Sum månedsverk	Antall ansatte	Sum månedsverk
PhD				
UiO-bevilgning	47	96	2	4
NFR	40	89,5	4	8,5
EU og private	39	55		
Andre	2	5		
Sum PhD	128	245,5	6	12,5
PostDoc				
UiO-bevilgning	1	2		
NFR	0	0		
EU og private	13	20		
Andre	3	10	1	2
Sum PostDoc	17	32	1	2

Ca. sum for EU og private forlengelser 5 625 000

MED mottok 5.252.000,- i ekstra tildeling

2 Vurderinger

Hvis ikke pandemien ytterligere skulle eskalere seg så anser vi disse forlengelsene som i hovedsak tilstrekkelige. Dersom UiO fortsatt holder åpent slik at de som er avhengig av fysisk tilstedeværelse har en mulighet til å fortsette sin aktivitet, anser vi behovet for ytterligere forlengelser som begrenset.

Hva er hovedårsakene til forlengelser av PhD/PostDoc ved enheten?

Institutt for basalmedisin (IMB) beskriver dette slik og som vil være gjeldende for hele vårt fakultet:

Hovedårsaken til forlengelser av PhD og PostDoc ved IMB er at mange av kandidatene helt eller delvis ble forhindret fra å gjøre forsøk i laboratoriene i perioden da UiO stengte ned våren 2020. Etter at UiO åpnet opp for det fikk fakultetet raskt på plass en unntaksordning hvor man under strenge smitteverntiltak og særskilte risikovurderinger fikk tillatelse til å drive forskning i laboratoriene. Denne hindringen ble da opphevet for de som hadde behov for og mulighet til det. Stengte barnehager og skoler har også vært en årsak til forsinkelser for flere. Kandidater i prosjekter som involverer kliniske studier har blitt forsinket fordi forsøk med pasienter/forsøkspersoner i perioder ikke har vært mulig å gjennomføre under de strenge smitteverntiltakene.

I tillegg melder institutt for Helse og Samfunn om at: «Noen få prosjekter som hadde planlagt datainnsamling gjennom feltarbeid i utlandet er blitt særlig hardt rammet, og har til dels hatt behov for større prosjektrevisjoner. Også prosjekter med datainnsamling i helsetjenestene i Norge er rammet ettersom det har vært store begrensninger i tilgangen til tjenestene».

Mht. tildelte midler til rekrutteringsstillinger med finansiering fra EU og private (saksnr: 2018/13073-79 i ePhorte). Hvor stor del av de tildelte midlene er så langt fordelt til konkrete PhD/PostDoc?

Ja, pengene er i sin helhet disponert (se også tabellen) igjennom 75 månedersverk forlengelser (brukte her 0,9 MNOK i lønn + sosiale kostnader). I tillegg gjengir vi instituttens kommentarer til dette:

- IMB; Per 31.12.20 har IMB fordelt 1,44 mill av 1,79 mill til forlengelser av de tildelte midler til rekrutteringsstillinger med finansiering fra EU og private. Instituttet har for øvrig disponert 1,5 mill av egne midler til forlengelser av interne rekrutteringsstillinger, NFR har tildelt kr 1,9 mill. til forlengelser i NFR-prosjekter, og fakultetet har overført kr 0,23 mill til forlengelser av host-andelene for Scientia Fellows.
- Helsam: Det er gitt forlengelser for inntil 4 måneder. I tillegg ble det foreslått å gi en flat forlengelse av alle andre stipendiater med 3 ukesverk for de som hadde mer enn to år igjen til sluttdato og 4 ukesverk for de som hadde mindre enn to år igjen. Helsam har disponert den ekstra tildelingen som ble gitt til de som var finansiert fra

EU og private, og instituttet har i tillegg forpliktet ca tre årsverk av egne midler inn i forlengelser av stipendiater.

- **Klinmed: 5 stillinger som har fått innvilget 16 måneder med forlengelse i tillegg til 3 Scientia Fellow og en UiO finansiert post doc som fikk 12 måneder med forlengelse**
- **NCMM; De tildelte midlene til rekrutteringsstillinger med finansiering fra EU og private (saksnr: 2018/13073-79 i ePhorte) er i sin helhet viderefordelt til aktuell forskningsgruppe til bruk for forlengelse av de aktuelle stillingene. Denne forlengelsen er pt ikke gjennomført.**

Rapportering om gjennomføring av utdanninger - MED

1. Gjennomføring av bachelor- og masterutdanning

Andelen studenter som gjennomfører utdanningen på normert tid er lav, og UiO ligger under gjennomsnittet i sektoren. Vi ber fakultetene om:

- en kortfattet vurdering av gjennomføringen av bachelor- og masterutdanning
- å redegjøre for viktige tiltak som er iverksatt de siste to-tre årene og vurdering av effekten de har hatt

Medisinstudiet

KDs kandidatmåltall

UiO	2020		
	Måltall	Resultat	Avvik
Utdanning			
Medisin	200	184	-16

Kandidatproduksjonen for 2020 reflekterer studentopptaket H14 og V15. H14 tok vi opp 106 studenter* til 105 studieplasser. V15 tok vi opp 116 studenter* til 115 studieplasser. Til tross for at vi tok opp det antall studenter vi skulle, har vi ikke klart å møte måltallet. Dette skulle tilsa at det ikke er godt nok samsvar mellom studieplasser og måltall (tallet for studieplasser skal i utgangspunktet ta høyde for frafall, slik at man møter målkravet dersom man har tatt opp studenter i henhold til antall studieplasser, men dette er ikke tilfellet for medisinstudiet). Det påpekes også at da det er store variasjoner mellom kullene på medisin, virker det ikke rimelig å skulle måles per år - en tidsramme på 3 år ville virke mer rimelig.

Til sammenligning uteksaminerte vi i 2019 199 kandidater, og antall opptatte studenter for henholdsvis H13 og V14 var 107 og 118 studenter*.

Fakultetet økte høsten 2017 opptaket for på sikt å etterkomme måltallet. Dette har resultert i overfylte studiekull på studiets kliniske del, som er dimensjonert for max. 115 studenter:

kull H17: 124 studenter

kull V18: 121 studenter

kull H18: 125 studenter

kull V19: 122 studenter

For mange studenter på kullet resulterer i et dårligere læringsmiljø for studentene: enten må vi tillate for mange studenter på smågruppeundervisning, eller studenter må settes i tvungen permisjon. Dette kan i sin tur påvirke frafallet, og dernest kandidatproduksjonen.

Det er derfor en komplisert øvelse å etterkomme kandidatmåltall på profesjonsstudiet medisin. Fakultetet fortsetter arbeidet med fokus på studiestart og arbeid i team, selv om dette vanskeliggjøres av COVID19-situasjonen.

*Tableau reflekterer ikke korrekt antall opptatte studenter, og fakultetet referer derfor til egne opptakstall:

- Vi har hvert semester studenter som søker godkjenning for fullført første år på odontologi eller klinisk ernæring, og plass på kull i andre studieår. Studenter med innvilget opprykk, forsvinner ut av opprinnelig kull, og telles ikke med som startende.
- Studenter i situasjonen over, men som ikke får innvilget opprykk, skal ikke registrere seg, og telles derfor heller ikke som startende.
- Studenter som søker godkjenning, og som har studert utenfor UiO, avventer gjerne hva som skjer med behandling av søknaden deres, og registrerer seg gjerne ikke. Vil da ikke telles som startende.
- Vi kan ha studenter som slutter de to siste ukene før registreringsfrist, og som vil gi minus i antall startende, til tross for at vi ikke har mulighet til å etterfylle disse, grunnet obligatorisk undervisning.

De fire ovenstående punktene kan utgjøre så mye som 10-20% av antall studie plasser.

ERNÆRINGSSTUDIET

KDs kandidatmåltall

UiO	2020		
	Måltall	Resultat	Avvik
Utdanning Klinisk ernæringsfysiologi	32	19	-13

Som forventet er måltallet ikke nådd for 2020. Vi har vært kjent med at det har vært stort frafall tidlig i studiet i kullet som startet høst 2015. I tillegg til frafallet, er 10 studenter fra kullet forsinket i sin studieprogresjon på grunn av nedrykk og permisjon.

Avdeling for ernæringsvitenskap jobber målrettet for å redusere frafall og øke kandidatproduksjonen. Vi vet at den største delen av frafallet blant studentene ved Master i klinisk ernæring skjer i fellesundervisningen. For å hindre og begrense frafallet i fellesundervisningen er det implementert flere tiltak i forkant av og under fellesundervisningen:

- Endringer i ERN1010: Fra kull H19 er det gjort endringer i ernæringsstudentenes første emne i studieløpet ERN1010 Innføring i klinisk ernæring, som er rett før modul 1. Studentene forberedes bedre til modul 1 ved at det er gjort faglige justeringer i emnet. Det er også implementert endringer i undervisningsformer. Teambuilding-seminar er implementert både for H19 og H20, det gir studentene erfaring med å jobbe i PBL-grupper og forbereder dem bedre til PBL som undervisningsform i modul 1. Faglig er det gjort endringer i rekkefølgen av temaer som undervises på ERN 1010; molekylær ernæring kommer på slutten av emnet og det gir en mer naturlig overgang inn i undervisningen i Modul 1.
- Eksamen i modul 1: Det er blitt jobbet spesielt med forberedelser til eksamen i modul 1 blokk 2 (M1B2) hvor ernæringsstudentene har hatt høyere strykprosent enn medisinstudentene. Det er satt opp ekstra undervisning ifm denne eksamen og vi ser at både H18- og H19-kullet har hatt gode resultater. H19-kullet hadde lik strykprosent på M1B2- eksamen som medisinstudentene.
- Lokalt opptak: Det gjøres også et lokalt opptak hvert semester som supplerer programmet med opp til et par eksterne studenter per år.

Tiltakene som er beskrevet over (utenom det lokale opptaket) ble iverksatt fra H18-kullet og vi vil derfor ikke se effekten av disse før 2023. Vi kan imidlertid allerede melde at vi ser at både H18- og H19-kullet gjør det bra på eksamen i modul 1 og at de har betydelig lavere frafall enn H15-kullet.

Gjennomstrømming – Helsam

Analyser av data fra tidligere år angir indikerer at gjennomstrømmingen ved Helsams BA og MA-programmer er om lag som for gjennomsnittet ved UiO. Når det gjelder uteksaminerte kandidater i 2020 så er tallene foreløpig ikke fullstendige. For eksempel vil tallene for uteksaminerte inneholde kandidater fra andre kull enn årets avgangskull. Tabellen gir imidlertid en indikasjon på gjennomstrømmingen.

Type studium	Navn på studiet	Studieplasser	Uteksaminerte i 2020
BA	Helseledelse og helseøkonomi	40	39
MA	International Community Health	27	17
MA	Health Economics, Policy and Management	35	22
MA	European Master in Health Economics and	15	15
MA	Tverrfaglig helseforskning*	38	18
E-MA	Helseadministrasjon	30	25
E-MA	Avansert geriatrisk sykepleie*	15	7

E-MA = Erfaringsbasert mastergrad

* = Kan tas over 2 eller 3 år

Felles for alle programmene har vært mye digital undervisning i 2020. BA-programmene ved UiO har tradisjonelt hatt mye frafall. Det gjelder også BA i helseledelse og helseøkonomi. Det er derfor de siste årene lagt mye vekt på å bedre både det faglige og

sosiale miljøet. Faglig sett er det gjort endringer for å fremme en jevnere studieinnsats blant annet gjennom flere obligatoriske innleveringer med tilførende tilbakemeldinger. BA-studentene får i løpet av studiet et tilbud om Københavntur for å besøke WHO og Københavns Universitet. Dette har både vært faglig stimulerende og har bidratt til å skape kullfølelse og tilhørighet. I 2020 ble det dessverre ingen reise som følge av Koronarestriksjoner. Utveksling til USA er attraktivt og det legges til rette for at flest mulig kan få ett semester ved UC Berkeley.

Gjennomstrømningen på MA-nivå er i svært høy grad avhengig av ferdigstilling av masteroppgavene. Her har 2020 skapt mange utfordringer.

Master in International Community Health har i overveiende grad studenter fra lavinntektsland. Koronapandemien har skapt noe problemer for gjennomføring av feltopphold og annen datainnsamling som ofte skjer i studentenes hjemland. Dette antas å være den viktigste forklaringen på få uteksaminerte i 2020.

Master in Health Economics, Policy and Management og *European Master in Health Economics and Management (eu-HEM)* har lettere latt seg tilpasse til Korona-pandemien siden datagrunnlaget for masteroppgavene her er i hovedsak hentet fra europeiske forhold. Det er også skjedd tilpasninger i tidspunktene for innleveringer av oppgaver og eksamen som har bidratt til å holde oppe gjennomstrømningen. Blant annet ble det ved eu-HEM lagt ned et betydelig arbeid i veiledning fra flere ansatte gjennom sommeren. eu-HEM tilbyr gjennom konsortiet av de fire universitetene som står bak programmet, to arrangementer for alle studentene, Summer school (Lech, Østerrike) og Winter school (Bologna, Italia). Dette er arrangementer som er svært godt mottatt studentene og som både gir sterke faglige stimuli, god sosial stemning og studentene muligheter for å møte potensielle arbeidsgivere. Gjennomstrømningen i programmet er meget god noe som trolig reflekterer både høye opptakskrav, god struktur og stor ressursinnsats.

De tre programmene *Tverrfaglig helseforskning*, *Helseadministrasjon* og *Avansert geriatrisk sykepleie* er programmer der store deler av kullene er i fulltidsjobber i helsetjenesten. I perioder, særlig i vår, har dette preget undervisningen. Selv med betydelig grad av tilpasning må vi forvente at pandemien her vil slå inn i programmene og redusere gjennomstrømningen på kort sikt.

2. Gjennomføring av forskerutdanning

Fakultetet kan per i dag ikke se noen åpenbare årsaker til at andelen som har fullført er større blant 2012-kullet sammenliknet med 2013-kullet. Dette kan skyldes tilfeldige svingninger. Fakultetet vet at det har vært endringer i flere finansingsordninger slik at færre av klinikerne har mulighet for øremerkede 100 % ph.d.-stillinger. Fakultetet får derfor flere kandidater som gjennomfører sine ph.d.-løp på deltid. Fakultetet vil avvente og se hvordan dette utvikler seg. Dersom det blir en klar trend, vil fakultetet vurdere å gå nærmere inn og analysere tallmaterialet for å se om man kan identifisere en årsak eller sammenheng.

Fakultetet har det siste året styrket kvalitetssikringen av opptakssøknaden ytterligere, og da spesielt prosjektbeskrivelsene for ph.d.-prosjektet, men det er for tidlig å se noen

Rapportering om gjennomføring av utdanninger MED

tydelige effekter av dette ennå. Ellers har fakultetet justert rutinene for oppfølgingen av oppsummeringssamtaler og midtveisevalueringen slik at det raskere settes inn tiltak for å løse ev. avvik/problemer som kandidatene melder fra om. Fakultetet mener å se at dette bidrar til at kandidater i større grad fullfører sine ph.d.-prosjekter, og på noe kortere tid enn de ellers ville ha gjort det, men dette er vanskelig å måle.

Rapport verdensledende miljøer (gjelder kun følgende fakulteter: MED, HF, MN og SV)

KD bevilget i 2015 31,3mill. kroner til UiO for å utvikle verdensledende miljøer. Universitetsstyret valgte ut fem miljøer som fikk tilsagn om midler i perioden 2015-2019. Formålet med satsingen er å styrke institusjonenes evne til å tiltrekke seg internasjonalt ledende forskere og bidra til finansiering av den faglige aktiviteten til forskerne som ansettes.

I henhold til rapporteringskrav fra KD skal det rapporteres tilbake om hvordan midlene er disponert, beskrive resultater og måloppnåelse. Vi ber fakultetene med verdensledende miljøer om rapportere om følgende (angitt i rødt under):

Vurdering av måloppnåelse og resultater: Gi en foreløpig vurdering av satsingens effekt med spesiell vekt på faglig utbytte og økte eksterne inntekter.

Ad måloppnåelse/resultater og satsingens effekt

Verdensledende miljø for human immunologi valgte i sin opprinnelige plan tre satsingsområder for å skape verdensledende forskning ved Universitetet i Oslo. Det ene satsingsområdet var å rekruttere internasjonalt ledende forskere til institusjonen, og den andre var å styrke egen kompetanse ved utveksling av forskere/postdok-kandidater mellom Universitetet i Oslo og verdensledende internasjonale institusjoner/miljøer. Som et tredje tiltak ble det satt av midler til å støtte det største talentet i eget fagmiljø slik at han/hun bedre kan kvalifisere seg til en akademisk stilling. Som meddelt i fjorårets rapport. I tillegg til disse målrettede investeringene ble noen midler avsatt til lønn til deltidsstilling for administrativ koordinator, noe midler til infrastruktur, noe midler til driften av Ludvig Sollid sin gruppe samt styring av aktivitet knyttet til SFF-V søknad.

Fordi rekrutteringen av internasjonalt ledende forsker tok tid å gjennomføre er oppstart og gjennomføring forsinket. Dette er meddelt i tidligere rapporter. Ny sluttdato for prosjektet er i samråd med UiO ledelsen satt til utgangen av 2022.

Effekter fra investeringene som er gjort i henhold til satsingsområdene:

a) Rekruttere internasjonalt ledende forskere til institusjonen.

To internasjonalt ledende forskere har vært rekruttert som del av verdensledende satsingen; Victor Greiff og Cisca Wijmenga.

Victor Greiff ble ansatt som 1.amanuensis i 100% stilling fra 1.1.2018. Greiff har doktorgrad fra ETH Zurich på «Computational Immunology og Systems Immunology». Han er verdensledende innenfor feltet Systems Immunology and Immune Receptor Analysis. Greiff har kommet godt i gang og har nå en aktiv forskningsgruppe som teller ca 10 personer. Han er meget produktiv, og er bl. a. medforfatter på artikkel publisert i Nature i 2020. Greiff er meget synlig på den internasjonale forskerhimmelen. Blant annet er han valgt til å være neste leder (chair elect) for AIRR Community (<https://www.antibodysociety.org/airr-community/>). Greiff har fått innvilget flere eksterne prosjekter fra EU, NFR og Kreftforeningen, noe som har gitt betydelig økte eksterne inntekter.

Cisca Wijmenga ble ansatt som professor II i 20% stilling i perioden 01.01.2016 – 30.06.2018. Cisca Wijmenga er en av Europas ledende genetikere som har jobbet mye med cøliaki (H index 141). Cisca Wijmenga ble knyttet til UiO i forbindelse med SFF-IV hvor Sollid ledet en søknad som nesten nådde opp i konkurranse. Denne søknaden hadde som et hovedtema funksjonell immungentikk, et område hvor Wijmenga var svært aktiv. Eivind Gard Lund (se under om internasjonalisering) oppholdt seg i Wijmenga sin lab i Groningen (NL) da han var Scientia Fellows postdok. Da SFF-IV søknaden ikke ble innvilget, ble Wijmengas

arbeidskontrakt ved UiO ikke forlenget videre. Wijmenga er nå rektor ved Groningen University.

b) Internasjonalisering: Utveksling av forskere/postdok-kandidater mellom UiO og verdensledende internasjonale institusjoner/miljøer.

PhD student Ida Lindeman (University of Cambridge, Prof. Sarah Teichmann, UK), postdok Asbjørn Christophersen (Scientia Fellows kandidat, Prof. Mark M. Davis, Stanford University, US) og postdok Eivind Gard Lund (Scientia Fellows kandidat, Prof. Cisca Wijmenga, University Medical Center Groningen, NL) har med støtte og lønn fra verdensledende satsingen oppholdt seg i topp internasjonale miljøer ved verdensledende institusjoner. Oppholdene har vært vellykket og har munnet ut i publikasjoner i blant annet Nature Methods og Nature Medicine.

I oktober 2019 startet det 3-årige INTPART prosjektet «*Research and education on transglutaminase and celiac disease*» finansiert av NFR. INTPART prosjektet er et viktig virkemiddel for å fremme utveksling av forskere mellom UiO og verdensledende internasjonale institusjoner/miljøer. Cand. scient Sunniva Fure Amundsen ble i juni 2019 ansatt i en stipendiatstilling og skulle etter planen tilbringe ett år (2020-2021) på Stanford University (hos Prof. Chaitan Khosla). I prosjektet vil det være utveksling av forskere i tillegg til Fure Amundsen, og det vil bli avholdt tre Workshops organisert henholdsvis av UiO, Stanford University og University of Chicago. Grunnet koronapandemien er inngangsetting og gjennomføring av INTPART prosjektet utsatt. Oppholdet til Fure Amundsen ved Stanford University er også utsatt.

c) Støtte det største talentet i eget fagmiljø.

PhD Rasmus Iversen mottok i 2018 en 3-årig forskerstilling med driftsmidler fra verdensledende programmet. Han fikk senere i tillegg støtte med midler til en 3-årig postdok i Scientia Fellows programmet. Filipa Vaz ble etter søknad ansatt som i denne stillingen fra 01.01.2020. Iversen har vært produktiv med førsteforfatterskap på artikler publisert i blant annet Proc Natl Acad Sci USA, Cell Reports, Science og Gastroenterology. Til tross for meget god vurdering har Iversen ikke fått innvilget sine søknader om egne midler. Som bebudet i fjorårets rapport, ble Iversen tildelt midler fra verdensledende programmet til 2-årig postdok i Scientia Fellows programmet (utlysningen november 2020) for å gi ham ytterligere støtte. Da Iversen ultimo 2020 fikk beskjed om han heller ikke denne gangen fikk innvilget søknader om midler til egen stilling, ble denne Scientia Fellows søknaden trukket. Iversen søkte i 2020 blant annet NFR Unge forskertalenter med støtte til prosjektet «***The origin of autoantibodies***». Denne søknaden ble vurdert med slutt karakter excellent og med følgende hovedomtale: «*The hypothesis is innovative and original, with potential for the development of new scientific knowledge in the field. The research questions and objectives are of high scientific interest. The PI of the project is a young investigator with an excellent experience and publication record. The interdisciplinary team includes basic and clinical investigators that have proven previous experience in the area of the research and show complementary skills.*» Til tross for denne utmerkede vurdering var dette altså ikke nok for at Iversen fikk innvilget sin søknad. For å gi Iversen en siste sjans til å få innvilget midler til etablering av egen gruppe, blir Iversen ansatt i inntil 12 måneder med midler fra verdensledende satsingen slik at han kan utarbeide og sende inn ytterligere søknader.

d) Infrastruktur

Det er anskaffet noen instrumenter med midler fra verdensledendesatsingen; 10X Genomics Chromium Controller (NOK 678 000) ÄKTA pure 25 M1; (NOK 435 000) og gentleMACS celleseparasjonssystem (NOK 200 000) som mange forskere i miljøet har stort behov for.

e) Adminstrasjon

Det er medgått noe lønnskostnader til administrativ koordinator for administrative oppgaver, samt generell drift knyttet til møtevirksomhet og rekrutteringskostnader.

f) Virksomhet for å styrke SFF-V søknad

Sollid leder søknad om SFF-V på prosjektet «*Centre for Systems and Translational Autoimmunity*» med Victor Greiff, Benedicte Lie, Geir Kjetil Sandve og Knut Lundin som medsökere. Som bebudet i fjorårets rapport, er det brukt og brukes midler til stryke aktiviteter i felt som dekkes av denne søknaden.

Ad faglig utbytte

Verdensledendesatsingen ligger godt an til å nå de oppsatte målene, iallefall innenfor rekruttering og forkerutveksling. Satsingen har ført til økt faglig utbytte. Den har blant annet dannet grunnlag for søknad til SFF-V.

Ad økte eksterne inntekter

Som følge av verdensledendesatsingen er det skaffet eksterne inntekter fra Jepsenstiftelsen, EU, NFR, Kreftforeningen. Særlig Victor Greiff har vært god til å skaffe eksterne inntekter. I alt tre postdok stillingen har vært knyttet til EU Scientia Fellows programmet hvor EU har bidratt med 40% av lønnskostnadene.

Rekruttering av internasjonalt ledende forskere: Hvor mange internasjonalt ledende forskere er tilsatt? Hvilke type stillinger er de tilsatt i - og er dette av faste eller midlertidige stillinger?

To internasjonalt ledende forskere har vært rekruttert; Victor Greiff og Cisca Wijmenga. I tillegg er det rekruttert av flere postdoker i midlertidige stillinger.

Victor Greiff er ansatt i en permanent 1. amanuensisstilling. Utlysningen av denne stillingen ble koblet sammen med innfasing/exit prosess av SFF Centre for Immune Regulation (såkalt SERTA prosess). Stillingsbeskrivelsen ble utformet for å styrke «Systems Immunology»/«Computational Immunology» ved UiO. De første tre årene ble stillingen finansiert av SERTA midler, siden har Klinmed/Medfak overtatt finansieringen. **En internasjonalt ledende forsker i fast stillingen er dermed rekruttert som direkte resultat av verdensledendesatsingen.** Med satsingen er UiO blitt verdenledende innefor feltet «Human Immunology/Systems Immunology».

Disponering av midlene: Hvordan er midlene disponert? Hva er ubrukte midler ved utgangen av 2020?

Tabellen under gir en oversikt over hvordan midlene er disponert og hvordan gjenstående midler er tenkt disponert frem til 31.12 2022. Gjenstående midler er i stor grad knyttet til lønnsforpliktelser.

	Disponerte midler	Gjenstående midler	Totale midler
Rekruttering ledende forskere	8 558 881	1 593 953	10 152 834
Internasjonalisering - utveksling	6 614 325	1 777 804	8 392 129
Støtte eget talent	3 375 095	2 199 926	5 575 021
Drift Sollid gruppe	3 402 802	1 740 340	5 143 142
Infrastruktur - utstyr	1 313 484	0	1 313 484
Administrasjon	372 826	220 000	583 177
Styrke SFF-V søknad	351 935	2 934 629	3 286 564
SUM	23 989 348	10 466 652	34 456 000

Av totalsummen 34,456 mill kroner stammer 31,456 fra bevilkingen fra KD mens 3,0 mill kommer som SERTA midler fra Medfak i forbindelse med avslutning av SFF Centre for Immune Regulation.

Videre arbeid: Når er satsingen planlagt avsluttet?

Som nevnt over er satsingen planlagt avsluttet 31. desember, 2022.

SI FRA- rapportering ved UiO 2020

- 1. Gi en oversikt over omfang og tematikk for innmeldinger i 2020 fra studenter i Si fra systemet og saker overført fra 2019. Bruk vedlagte rapporteringsmal.**
- 2. Beskriv kort og anonymisert uheldige* og kritikkverdige forhold (jf. UiOs varslingsdefinisjon**) som er avdekket, hvordan sakene har blitt fulgt opp og eventuelle hvilke læringsmiljøtiltak som er iverksatt.**

* Med uheldige forhold menes tilfeller hvor det er funnet grunnlag for å iverksette læringsmiljøtiltak og/ eller beklage overfor en eller flere utsatte studenter eller ansatte.

**Varsling er informasjon om kritikkverdige forhold ved UiO, det vil si forhold som er i strid med regler eller etiske retningslinjer, samt etiske normer med bred tilslutning i samfunnet. Dette kan for eksempel være:

- fare for liv eller helse
- fare for klima eller miljø
- korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet
- misbruk av myndighet
- uforsvarlig lærings- eller arbeidsmiljø
- mobbing, diskriminering, trusler, vold, overgrep eller andre former for trakassering
- brudd på personopplysningsikkerheten

Denne listen er ikke uttømmende

Merk at denne rapporteringen ikke er unntatt offentlighet og vil inngå som del av Si fra-rapport til Læringsmiljøutvalget og universitetsstyret.

1. Si fra rapportering fra UiO fra Det medisinske fakultet					
1.1. Antall innmeldinger fra studenter som <u>etter vurdering i Si fra-mottak</u> er å regne som:	Varsel	Klage	Ros	Tvil om skikkethet	Totalsum
+ innkommet i SI FRA-nettskjema for studenter i 2020:	23	10			33
+ innkommet muntlig eller andre kanaler som e-post/brev/ ansattes varslingskanal:					
+ saker overført fra 2019:	4	2		3	9
= sum antall innmeldinger 2020 og overførte saker fra 2019:	27	12	0	3	42
- feil i rom, bygninger og uteområder som dårlig inneklime, romtemperatur, renhold, skifte av lyspærer eller lignende videresendt EA for tiltak:					
- tvil om en student skikkethet sendt institusjonsansvarlig på profesjon:				3	
- brudd på reglene om behandling av personopplysninger sendt CERT-UiO:					
- brudd på forskningsetikk sendt sentralt råd for mottak av forskningsetiske saker UiO:					
- vurdert ved mottak som feilsendt (saken gjelder ikke fysisk eller sosial læringsmiljø):					
- slått samme med allerede eksisterende sak (pga. samme tematikk eller involverte):	17	5			
- overført sentraladministrasjon AP/ SADM for behandling:	1				
- behandlet på vegne av annet fakultet (fungert som «sette-fakultet»)					
= sum antall saker til behandling ved fakultetet rutine for varsel, klage eller ros:	9	7	0	0	16

1.2. Tematikk for innkomne Si fra saker fra Det medisinske fakultet	Antall	Koronarelatert	Ferdig behandlet 31.12.20	Under behandling 31.12.20	Avdekket uheldig forhold*	Avdekket kritikkverdig forhold**	Innmeldt HMS avvik	Eventuelle kommentarer:
1. Forhold som bør forbedres i læringsmiljøet, undervisningen eller organiseringen av studiene, herunder også interiør i undervisningsrom	7	3	6	1				
2. Forstyrrende/ uakseptabel adferd	2		1	1		1		
3. Seksuell trakassering eller annen uønsket seksuell oppmerksomhet	3		3					
4. Skade, ulykke eller nestenulykke på UiO, i praksis, feltarbeid eller på utveksling								
5. Potensiell fare for helse, miljø og sikkerhet på UiO	3	3	3					
6. Korrupsjon, tyveri eller annen økonomisk kriminalitet								
7. Andre kritikkverdige forhold	1	1	1		1			
8. Andre forhold som bør forbedres ved UiO								
9. Positive tilbakemeldinger og ros								
Sum antall saker:	16	7	14	2	1	1		

2. Beskriv kort og anonymisert uheldige* og kritikkverdige forhold (jf. UiOs varslingsdefinisjon**) som er avdekket i 2019 ved Det medisinske fakultet	Kort om hvordan saken har blitt fulgt opp:	Eventuelle læringsmiljøtiltak: Merk at eventuelle personalsaker/ studentsaker opprettet på bakgrunn av konklusjon i Si fra saker, ikke skal omtales her.
<ul style="list-style-type: none"> ○ Studentgruppe ble beskyldt for å stjele mat fra kjøleskapet -> anses som kritikkverdig 	Dialog med involverte enhet/ansatte	Enheten/ansatte sa unnskyld til studentene
<ul style="list-style-type: none"> ○ Stipendutlysning kunne oppfattes som en illegitim diskriminering av internasjonale studenter fra andre deler av verden enn lav- og middelinntekstland -> anses som uheldig 	Dialog med ansvarlige for stipendutlysning	Utlysningskriterier ble endret, antall stipender ble økt og søknadsfrist ble utsatt.
<ul style="list-style-type: none"> ○ 		
<ul style="list-style-type: none"> ○ 		
<ul style="list-style-type: none"> ○ 		
<ul style="list-style-type: none"> ○ 		
<ul style="list-style-type: none"> ○ 		